

Folkhälsomyndigheten

2019-11-07
Fanny Bergman

Minnesanteckningar Folkhälsomyndighetens Samverkansgrupp för vårdhygieniska frågor 191107

Närvarande: Socialstyrelsen, Svensk hygienläkarförening, Hygiensjuksköterskesektionen och Tandvårdssektionen Svensk förening för Vårdhygien, Föreningen för klinisk mikrobiologi, Infektionsläkarföreningen, Smittskyddsläkarföreningen, Arbetsmiljöverket, Riksföreningen för MAS-MAR, Nationella Strama, Nationell arbetsgrupp vårdhygien, Folkhälsomyndigheten.

Förhinder: SKL, SKL's patientsäkerhetsnätverk

Föregående minnesanteckningar, action points

Information om IV till regionsledningarna

Önskemål från samverkansgruppen att Folkhälsomyndigheten skriver ihop kort information till regionledningarna om projektet med nationella rapporter i Infektionsverktyget.

Aktivitet: I början av sommaren skickade Folkhälsomyndigheten ett informationsbrev om Infektionsverktyget till regiondirektörer, Hälso- och sjukvårdsdirektörer och IT-direktörer inom hälso- och sjukvård, samt till vårdhygienheter samt stramaenheter inom respektive region.

VRI strategi blir målområden VRI

Aktivitet: Folkhälsomyndigheten har under 2019 tagit fram en intern handlingsplan för myndighetens samlade verksamhet med syfte att motverka antibiotikaresistens. Handlingsplanen utgår från de sju målområden som omnämns i den svenska strategin. Här ingår arbetet med vårdrelaterade infektioner och vårdhygien. Folkhälsomyndighetens nuvarande strategi för arbete med vårdhygieniska frågor kommer att ersättas med en beskrivning av myndighetens arbete kopplat till relevanta målområden för VRI.

Informationsutbyte

Arbetsmiljöverket

Införande av ny regelstruktur

Pågående stort arbete med att se över Arbetsmiljöverkets nuvarande 70 föreskrifter. Målet är att komma ner till 14 nya. Översynen gäller bl. a språk, utformning, dubbelregleringar, allmänna råd och det systematiska arbetsmiljöarbetet. Nytt förslag på föreskrifter skickas ut på remiss 30 januari 2020. Arbetet med ny regelstruktur beräknas vara färdigt 2021.

Personlig assistans

Assistansbolag avsäger sig uppdrag på grund av att de ej får ersättning för personlig skyddsutrustning från Försäkringskassan. Detta är ett missförstånd. Kostnader för personlig skyddsutrustning är och har alltid varit arbetsgivarens ansvar.

Socialstyrelsen

Nationell handlingsplan för patientsäkerhet

Arbetet med nationell handlingsplan för patientsäkerhet fortgår och är inne i slutskedet. 90 inkomna remissvar. 78 är positiva, 10 mitt i mellan och 2 negativa. Regeringsuppdraget ska slutredovisas 31 jan 2020.

Allvarliga skador och vårdskador – Fördjupad analys av skador och vårdskador i somatisk vård av vuxna vid akutsjukhus

Socialstyrelsen har med hjälp av data från SKLs markörbaserade journalgranskning, analyserat omkring 12 000 skador och vårdskador som inträffat inom den somatiska sjukhusvården för vuxna. Detta för att ta reda på vilka skador och vårdskador som medför de allvarligaste konsekvenserna för patienterna. I de fall där en vårdrelaterad infektion (VRI) är den vårdskada som bidragit till dödsfall är lunginflammation (pneumoni) och blodförgiftning (sepsis) de vanligaste infektionstyperna. [Läs mer](#)

Regeringsuppdrag om medicintekniska produkter

Nya EU-förordningen om medicintekniska produkter (2017/745), MDR, börjar gälla den 26 maj 2020. Ansvar för all typ av reprocessing och återanvändning av engångsprodukter skärps. Varje land kommer att ha möjlighet att reglera på egen hand. Socialstyrelsen har fått i uppdrag att i samråd med IVO och Läkemedelsverket identifiera medicintekniska produkter som är aktuella för denna reglering.

Socialstyrelsens webbsida

Fortsatt arbete med att rensa och uppdatera dokument på hemsidan. Dokumentet ”Tillgång till vårdhygienisk kompetens” är nu tillfälligt avpublicerat då det är på väg att uppdateras.

SKL

NAG vårdhygien

Den nya Nationell arbetsgrupp (NAG) Vårdhygien är NSG Patientsäkerhets första NAG. Fler är på gång bl. a för markörbaserad journalgranskning (MJG) samt för indikatorer och uppföljning. Gruppen hade sitt första möte i september. Gruppen har inte någon driftbudget. Gruppens första uppdrag är att ta fram nationell strategi för vårdhygieniskt arbete. Strategin ska ligga till grund för regionernas handlingsplaner och de kommuner som bedriver vård.

Exempel på specifika uppdrag är :

- nationell harmonisering av vårdhygieniska rekommendationer i vårdhandboken,
- utarbeta kunskapsunderlag om att förebygga VRI och systematisk bedömning av riskfaktorer samt stödja implementering av kunskapsunderlagen
- nationell harmonisering av rekommendationer för god hygienisk standard inom tandvården

Hygienläkarföreningen

Efterfrågar ansvar för övervakning av vårdrelaterade infektioner nationellt samt nationella indikatorer för VRI. Föreningen efterfrågar också en nationell samlad plattform för vårdhygieniska riktlinjer och dokument.

Hygiensjuksköterskesektionen inom SFVH

SFVH har startat en arbetsgrupp för revidering av rekommendationer gällande åtgärder mot hög luftfuktighet i steriltförråd och operationssalar. Arbetsgruppen består av två hygiensjuksköterskor, representanter för fastighetsdrift (teknik, VVS), medicin teknik samt producenter av sterila produktförpackningar. Arbetet beräknas vara färdigt om ett år.

Hygiensjuksköterskesektionen efterfrågar återrapporteringen av regeringsuppdraget angående värmebölja vintern 2018-2019.

Tandvårdssektionen inom SFVH

Arbetar med implementering av dokumentet ” Rekommendationer för hygien inom tandvården (HOBBIT)”. Arbete runt rutiner för förråds- och lagerhållning inom tandvård är påbörjat.

Riksföreningen MAS/MAR

Implementering av nya AFS 2018:4 Smittrisker lyfter frågan om arbetsgivarens ansvar . Föreningen hoppas att HALT mätningarna genomförs 2020 då allt fler kommuner efterfrågar att börja delta.

Föreningen för klinisk mikrobiologi

Aktuella diskussioner angående märkning och hantering av smittfarligt prov t.ex. vid frågeställning brucella. Denna frågeställning har ökat. Frågeställningen betyder mycket för logistiken. Förslag på att dela upp i hög misstankegrad kontra låg.

Infektionsläkarföreningen

Inget aktuellt angående vårdhygien.

Smittskyddsläkarföreningen

Inget utöver redan anmäld fråga om uppmärksamhetsmärkning journal 3.0. Frågan finns med på dagens program.

Nationella Strama

Antibiotikasmart är en webbutbildning som ger kunskap om bakterier, antibiotikaresistens och rationell antibiotikabehandling. Utbildningen är framtagen av Strama Stockholm med finansiellt stöd av SKL samt nationella Strama. [Läs mer](#)

Fortsatt implementering av Folkhälsomyndighetens studie som visar på att en fyr-dos penicillinkur i fem dagars inte gav sämre effekt än den vanligtvis rekommenderade tre-dos 10-dagarskuren.

Folkhälsomyndigheten

I samverkan med Läkeemedelsverket har man lyft och belyst frågan med onödig diagnostik som kan leda till onödig behandling med antibiotika, t. ex. självtest vid bakteriell vaginos.

Forum för vårdhygieniska kunskapsunderlag.

Syfte: Att göra en preliminär fördelning av huvudansvar för utarbetande av de kunskapsunderlag som är prioriterade eller i behov av snar uppdatering. Dessutom se om ytterligare ansvariga aktörer kan identifieras för att bidra eller om något viktigt glömts bort eller är nytillkommet.

Gruppen, som har haft 3 möten, består av representanter från Folkhälsomyndigheten, Socialstyrelsen, SKL, Svenska hygienläkarföreningen, Svensk Förening för vårdhygien och sedan hösten även NAG vårdhygien. Nästa möte för forumet blir maj 2020.

Arbetsprocess

Möte 1:

Informationsutbyte; Kunskapsunderlag inom respektive verksamhet.

Deltagarna redogjorde för befintliga vårdhygieniska publikationer samt vilka dokument som är på gång att tas fram respektive revideras inom respektive organisation.

Möte 2:

Sammanställning av Definitioner och begrepp - som saknas eller behöver förtydligas.

Sammanställning av Kunskapsunderlag – befintliga, under utveckling, önskade eller behov av att uppdateras.

Möte 3:

NAG vårdhygien tar över sammanställningen över befintliga kunskapsunderlag som ett resursdokument för framtida arbete. Fortsatt arbete med sammanställning av Definitioner och begrepp. Fokus på vad som är på gång framåt inom respektive organisation.

Inkomna ärenden/frågor

Uppmärksamhetsmärkning av journal 3.0 (Smittskyddsläkarföreningen)

Informationsspecifikationen för uppmärksamhetsinformation 2019 är publicerad

<https://www.socialstyrelsen.se/utveckla-verksamhet/e-halsa/tillampning/uppmarksamhetsinformation/>

Smittsam sjukdom och hotbild mot medpatient och vårdpersonal är inte inkluderad i specifikationen då det pågår en fortsatt utredning som gäller frågan om information i patientjournalen får behandlas i syfte att skydda hälso- och sjukvårdspersonal och andra patienter. Multiresistenta bakterier är inkluderade i informationsspecifikationen då informationen behövs för att patienten ska få en god och säker vård utifrån det individuella behovet av val av antibiotika vid infektioner hos patienter som bär på resistent bakterier. Delen om blodburen smitta ska fortsätta utredas.

Nationella indikatorer för VRI övervakning(Samverkansgrupp för Stramaarbete)

Samverkansgruppen för stramaarbete och hygienläkarföreningen har påpekat att det behövs en specifikation för vilka indikatorer som är viktiga. Bl. a. vad som ska mätas och hur. Det finns ett

behov av att skapa en nationell arbetsgrupp runt denna fråga. Folkhälsomyndigheten önskar delta i en sådan grupp. Bland annat finns behovet för nationella sammanställningar från Infektionsverket.

Övriga frågor och informationspunkter

Uppdatering av MRSA kunskapsunderlag för personal

Planerad publikation vintern 2020/2021. Det blir en tvådelad publikation, ett kunskapsunderlag och en rekommendationsdel. I dagsläget arbetar arbetsgruppen med resultat från litteratursökning, uppföljande frågor till smittskydds enheterna och en enkät med frågor kring genomförda smittspårningar.

Influensavaccination. Vårdhygien och Strama som resurs.

Viktigt att höja vaccinationstäckningen. Mindre influensa kan också leda till mindre (onödig) antibiotikaanvändning. Det kan finnas en poäng med att samordna kommunikationsinsatserna, där även stramagrupper och vårdhygien skulle kunna medverka. Folkhälsomyndigheten har planerade aktiviteter för att stödja regionernas kommunikationsinsatser kring influensavaccination. FOHM deltog på Stramainternatet 24 oktober samt kommer att delta på antibiotikaforum 19 november i Jönköping med ämnet. I år är vaccinationsstarten vecka 46, samtidigt som "world antibiotika awareness week" ..

Tips på patentinformation från Smittskydd Västerbotten "[Fråga oss om vaccination i samband med ditt besök hos oss!](#)"

Projektet Gensam steg 2

Totalt 13 partners i projektet som handlar om en nationell digital plattform för sekvenshantering inom klinisk mikrobiologi. En smittskydds enhet, 2 vårdhygien enheter och åtta kliniska mikrobiologiska laboratorier ingår i projektet. Stort fokus på användarnas behov. I mikrobiologin sker en utveckling mot ett data drivet arbetssätt. GENSAM bemöter detta paradigmskifte och ökar effektiviteten.

Uppdaterad kommunikationsstrategi för Samverkansfunktionen mot antibiotikaresistens

Folkhälsomyndigheten och Jordbruksverket leder gruppen som består av 25 nationella myndigheter och organisationer. One health-perspektivet är genomgående i kommunikationsplanen. Strategin innehåller kunskapsmål för yrkesverksamma inom hälso- och sjukvård samt omsorg. [Strategin finns på FOHMs webbplats](#)

HALT 2019

Årets rapport i nytt format, E-publikation. [Läs mer](#)

Under året har HALT data byggts in i Folkhälsomyndighetens webbverktyg, FolkhälsoData och FolkhälsoStudio. Det innebär att nationella och regionala data nu kommer att finnas öppet tillgängligt på myndighetens hemsida. Målgrupp är MAS, vårdhygieniska enheter, strama, smittskydd, enhetschefer och personal på SÄBO samt personer som arbetar med kvalitetsutveckling och patientsäkerhet i kommunerna.

Ny avhandling om norovirus

Karl-Johan Fraenkel har försvarat sin avhandling "[On norovirus outbreaks and transmission in hospitals](#)"

Nästa möte

Planeras i slutet av april. Förfrågan via Doodle kommer skickas ut.

Mötet avslutades